

בין עבר הווה ועתיד – השפעת בית אבא על עיצוב חזון העתיד של לוי אשכול

ציטוטים מדברי לוי אשכול, ראש הממשלה השלישי של מדינת ישראל

"בית־אבא – היה לי אוניברסיטה חשובה. ואני נוהג להזכיר את בית־אבא. אין כמעט דבר, להוציא, אולי ראשות־ממשלה, שאינו קשור בבית־אבא שלי, ואל תבקשו ממני לפרט ולהסביר".

"פעם התפרסם משהו בעיתון, המדובר היה ברגע חולשה שלי כשנתפסתי לזיכרונות וסיפרתי על הימים הראשונים בטרם עליתי לארץ ובטרם "נולדה" העלייה לארץ. עלייה באותם הימים, הייתה בבחינת לידה מחדש, כאשר אדם שרף את הגשרים, שרף כל מה שמאחריו וגמר אומר: כאן מתחילים החיים מחדש".

"פחדתי לקבל על עצמי עול של משפחה, אולי כתבתי פעם או פעמיים [...] כאשר באתי הנה פחדתי לכתוב להם. את האמת בדיוק כפי שחיים פה לא רציתי לכתוב להם ואם לא לכתוב את האמת פחדתי שמא הם ירצו לבוא, כי הייתה להם מחשבה כזו. ואם יבואו – יוציאו אותי מן המסלול שלי ואלך איתם [...] פחדתי פחד מוות שהם עלולים להוציא אותי מתוך עולמי, כך אני הייתי ערום כמו נץ, לפי הפתגם הרוסי (פתגם רוסי שמשמעותו: משוחרר מכל מחויבות). פחדתי שזה יהיה, זה יפריע לי, כן... שזה יפריע לי. אני אצטרך להפסיק לאיזה זמן. יפריע לי ללכת בדרכי...".

אנשי העליה השניה

מאת נתן אלטרמן

אומרים, ועושים, ויוצאים לעבוד
באמת בני אדם משונים מאוד!

הם אמרו - נייסד קבוצה
ונהיה אנשים אחים,
ובכל, משרוך נעל ועד חולצה,
נתחלק בלבבות בלבבות שמחים.

כך אמרו ונטעו אוהלים לבנים
ובכנרת ודגניה החלו חונים,
וכל רואיהם
אמרו עליהם-
איזה מן בני אדם משונים...

מפליגים בדמיון וחולמים חלומות
באמת בני אדם משונים מאוד!

הם היו עלמים צעירים
הן היו עלמות צעירות,
כעולים חדשים עם צרורות זעירים
התהלכו ביהודה ובבקעת כנרות.

הם בערך לפני חמישים שנים
ארצה באו להיות חלוצים ראשונים,
וכל רואיהם
אמרו עליהם-
איזה מן בני אדם משונים...

עולים ארצה אל ארץ ביצות ושממות,
באמת בני אדם משונים מאוד!

הם אמרו - אין זה די לדבר
על ציון ועל ארץ אבות,
כי צריך לסקל ולחפור באר,
ולחרוש, ולזרוע, צריך לעבוד!

זאת אמרו ועשו בין בזים ושונאים
הם עמלו עד בלי כח בשדות כבשונים,
וכל רואיהם
אמרו עליהם-
איזה מן בני אדם משונים...

האתגרים והקשיים עימם התמודדו בני העליה השנייה:

	בני כמה היו בני העליה השנייה?
	האם הביאו איתם רכוש וחפצים?
	מה היה בארץ כשהגיעו בני העליה השנייה?
	האם הם התקבלו בשמחה? כיצד התייחסו אליהם תושבי הארץ?
	בני כמה היו בני העליה השנייה?
	מהן העבודות אותן נאלצו לבצע?
	כיצד התארגנו? האם עבדו לבד או בדרך אחרת?